

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-309

30.3.2022

Watercircles Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Defekt varmemefolie – jordfeilbryter slår ut – plutselig skade? – "elektrisk fenomen".

Sikrede oppdaget at varmemefolie på kjøkken i den forsikrede fritidsboligen sluttet å virke og meldte skaden inn til selskapet. Det ble innhentet fagkyndige rapporter som la til grunn at defekt varmemefolie skyldtes jordfeil, og at den bakenforliggende årsaken til jordfeilen var fuktighet. Sikrede anførte blant annet at skaden skjedde plutselig, og at det var sannsynliggjort at skaden skyldtes elektrisk fenomen i form av kortslutning. Selskapet avslo sikredes krav og viste til at skadeårsaken var fuktighet som hadde virket på varmemefolien over lang tid, og at det dermed ikke kunne anses som en plutselig skade. Nemnda kom til at det var sannsynliggjort en plutselig skade som følge av et elektrisk fenomen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 570 500

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for defekt varmemefolie under bygningsforsikringen.

Sikredes forsikring omfatter bl.a.:

A Bygningsskadeforsikring

Forsikringen dekker plutselige og uforutsette skader på forsikret bygning som er angitt i punkt A.1 og D, med unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven. Forsikringen gjelder fysisk skade på ting inntruffet i forsikringstiden. Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt. Forsikringen gjelder bare for skade som inntreffer i den tid Selskapets ansvar løper etter forsikringsavtalen og Forsikringsavtaleloven (FAL).

(...)

A.1.2 Lynnedslag og elektrisk fenomen

Forsikringen gjelder for skade ved

- lynnedslag og elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær.
- brudd på elektrisk ledning.

Spesiell erstatningsberegning, se punkt A.5.6.

(...)

A.1.4 Rørbrudd, gass, vann og annen væske

Forsikringen gjelder for:

- ... 2 skade ved utstrømming av gass, vann eller annen væske fra rørledning med tilknyttet utstyr
- ved brudd eller lekkasje.
- ved oversvømmelse fra slikt tilknyttet utstyr.

Unntatt er

... e skade ved vann som trenger inn i bygning utenfra, også gjennom avløpssystemet, med mindre skaden er dekket etter punkt 3 nedenfor.

... 3 skade ved vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng, gjennom grunnen eller gjennom avløpssystemet, når det fører til synlig, frittstående vann over laveste gulv. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående. Unntatt er skade ved sopp, råte eller bakterier. Spesiell egenandel, se punkt A.5.7.3.

Fritidsboligen ble forsikret i selskapet i 2018. Boligen hadde varmemefolie/gulvvarme i tre segmenter i henholdsvis stue, spisestue og kjøkken.

Den 14.10.19 meldte sikrede om skade på fritidsboligen og opplyste at sikringen til gulvvarmen på kjøkkenet gikk ved gjentatte anledninger.

Sikrede foretok nærmere undersøkelser og innhentet rapport fra elektrofirma K. av 3.9.20. Elektrofirma K. la til grunn at høyre side av varmemefolien var defekt, og at store deler av gulvet måtte tas opp for å bytte folien.

Selskapet mottok et tilbud på kr 570 500 for utbedring av skaden.

Selskapet fremla rapport fra takstmann B. datert 7.5.21:

Skadeårsak

Det ble konstatert at det er en liten jordfeil i sonen under spisebord på kjøkken. Se vedlagt rapport fra (elektriker) (vedlegg 1) Denne type varmemefolie er følsom for fuktighet og det oppstår lett jordfeil på grunn av dette. G. hos A. Bygg, opplyser at det ligger plastfolie oppå varmemefolien. Plastfolien over varmemefolien er lagt for at ikke fuktighet fra gulvet over skal kunne skade varmemefolien. Fuktigheten kommer derfor trolig fra undersiden. I kjeller er det en avfukter som ble installert i 2009. Dette tyder på at det kan være høy fuktighet i kjelleren, trolig på grunn av inntrenging av vann fra høyreliggende berg bak bygningen.

Skadeomfang

Ifølge rapport fra (elektriker) er jordfeilen i den største av de to sonene i kjøkkenet. Dette medfører at ca 20 m² parkettgulv må fjernes og erstattes med nytt, samt at det legges ny varmemefolie.

Det ble også utarbeidet en rapport fra I. AS datert 10.5.21:

Skadeårsaken er at det på grunn av fukt, oppstår krypstrømmer i varmemefolien som ligger under gulvet i hytta. Krypstrømmer som beveger seg i fukt (spesielt godt i saltholdig luft med høy relativ luftfuktighet) har til tider overskredet 30mA, og jordfeilbryteren, som har som oppgave å kople fra strømmen til gulvvarmen hvis krypstrømmer til jord blir mer enn 30mA - løser ut. Dvs. bryter strømmen til gulvvarmen (...)

(...) I. AS oppfatter grunnen til fuktinntrengning i hytta som følger:

Hytta ligger ca. 4 meter fra havet i 90° mot havet og 90° mot en bergknaus / fjell. Mao. Er hytta plassert i et miljø som medfører svært høy luftfuktighet. En luftfuktighet som i tillegg er mettet med salt. Som kjent er saltvann en meget god strømløser. (Ref. krypstrømmer som oppstår i gulvvarmemefolie).

I den enden av hytta som ligger 90° mot bergknausen / fjell er kjøkkenet plassert. (Ref. Jordfeilen er avdekket i gulvvarmesegmentet som ligger under kjøkken seksjonen – dvs. nærmest bergknausen/fjellet. Kjøkken seksjonen i hytta som ligger nærmest bergknausen / fjellet vil få den største inntrengning av regnvann etc. Derfor vil jordsmonnet på kjøkkensiden av hytta være det fuktigste området. Også jordsmonnet.

Grunnmuren til hytta er, slik I. AS har oppfattet det, fra 1967. Mest sannsynlig er den porøs, og fuktighet vil trenge gjennom uten vesentlig motstand. Dette er, slik I. AS oppfatter det, grunnen til at jordfeil /krypstrømmer i gulvvarmemefolien, som er lagt i kjøkken avdelingen, oppstår nettopp her.

Det fremgikk av de vedlagte rapportene at defekt varmemefolie skyldtes jordfeil, og at den bakenforliggende årsaken til jordfeilen var fuktighet.

Partene var uenige om produktets egnethet og hvorvidt varmemefolien som var benyttet tålte fuktighet.

Sikrede krever dekning for defekt varmemefolie og anfører at varmemefolien plutselig sluttet å virke. Varmefolien var egnet og tålte fuktighet. Sikrede anfører at skaden skyldtes et elektrisk fenomen.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skadeårsaken er fuktighet som har virket på varmemfolien over lang tid, og at det ikke foreligger en plutselig skade. Det er heller ikke dokumentert at skaden har oppstått i forsikringstiden. Selskapet vurderer det slik at skaden ikke skyldes et plutselig elektrisk fenomen, og at skaden derfor heller ikke er dekningsmessig under vilkårs pkt. A.1.2.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade pga. elektrisk fenomen.

Nemnda legger til grunn at sikrede aksepterer at fuktskaden ikke skjedde plutselig og derfor ikke er dekket som plutselig fuktskade etter vilkårene pkt. A.1.4.

Forsikringen omfatter i tillegg:

A.1.2 Lynnedslag og elektrisk fenomen

Forsikringen gjelder for skade ved

- lynnedslag og elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær.
- brudd på elektrisk ledning.

Spesiell erstatningsberegning, se punkt A.5.6.

Det følger av inngangsvilkårene i A at skaden må være plutselig. Det er i så fall skaden pga. elektrisk fenomen som være plutselig. Det spiller ingen rolle om elektrisk fenomen er forårsaket av fuktighet over lang tid. Spørsmålet er derfor om det er dokumentert at skaden skyldes elektrisk fenomen, dvs. kortslutning, lysbue, overslag og overspenning. De fremlagte rapportene angir at jordfeilbryteren slår ut, men sier ikke at en slik jordfeil kan anses som et "elektrisk fenomen" som faller innenfor vilkårenes ordlyd.

Sikrede har fremlagt e-post fra elektrofirma K. datert 3.3.22:

Det er en kortslutning mot jord på hytten. Jordfeilen som jeg har beskrevet tidligere er det samme som at en eller flere strømledere er kortsluttet mot jord i anlegget. I dette tilfellet gjelder dette varmemfolien på kjøkken/spisestue.

Nemnda forstår dette slik at det foreligger kortslutning i anlegget for varmemfolien. Ifølge vilkårene omfatter begrepet "elektrisk fenomen" bl.a. "kortslutning".

Selskapet har fremlagt kommentar fra I. AS datert 7.3.22:

Den type jordfeilbryter som er benyttet kopler ut strømmen / spenningen når det går mer enn 30mA strøm til jord. Det er med andre ord uvisst om det dreier seg om en kortslutning, da ville mest sannsynlig kurssikringen også løst ut. 30mA er en standard som er satt på grunn av berøringsfare for mennesker og dyr ved sterkere strøm enn 30mA. En jordfeil betyr ikke nødvendigvis en kortslutning, men "løser ut", og frakopler strømmen, fordi det har gått en lekkasjestrøm til jord på mer enn 30mA. Hendelsen har ført til at det har gått mer enn 30mA strøm til jord. Dette fører til at jordfeilbryteren "løser ut". Dvs. kopler fra strømmen. (...)

Årsaken til at jordfeilbryteren, i dette tilfellet, har løst ut, ved flere hendelser, er mest sannsynlig et fuktproblem i varmematte/r type FlexMax. Et fuktproblem over tid. Hytta ligger rett ved sjøen, og lufta inneholder høy relativ fuktighet, samt salt. Fukt trenger seg inn, og kan føre til fuktskader og råte, samt fukt i varmematter som forårsaker krypstrømmer. I. AS anser dette som årsak til at jordfeilbryter har "løst ut" ved flere anledninger.

Uttalelsen sier at "En jordfeil betyr ikke nødvendigvis en kortslutning", men den sier ikke at det er usannsynlig at det i dette tilfellet forelå en kortslutning. I mangel av en klarere uttalelse fra selskapets side mener nemnda uttalelsen fra elektrofirma K. må legges til grunn. Selskapet er i så fall ansvarlig for elektrisk fenomen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).